

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

روابط دختر و پسر

دوره سیزدهم، شماره، هفتم

نام جزوه: روابط دختر و پسر
نویسنده: هیأت تحریریه موسسه در راه حق
ناشر: موسسه در راه حق
نوبت چاپ: مکرر
تاریخ چاپ: ۱۳۹۷ هـ ش
چاپخانه: سلمان فارسی
نشانی: قم، خیابان آیت الله مرعشی نجفی (ارم)
کوچه ۲۰ - پلاک ۱۰ - موسسه در راه حق
تلفن: ۲-۳۷۷۴۳۲۲۱ (۰۲۵)

www.darrahehaq.com

سامانه پاسخگویی پیامکی: ۱۰۰۰۲۲۲۳۳۳

رایگان

فهرست مطالب

- ۵..... روابط دختر و پسر
- ۷..... آزادی دختر و پسر
- ۱۴..... حریم
- ۱۶..... روابط آزاد
- ۲۳..... ارزش‌های اخلاقی برای معاشرت
- ۲۳..... الف) در نگاه
- ۲۵..... ب) در پوشش
- ۲۶..... راه‌حل چیست؟
- ۳۳..... د) در گفتار
- ۳۴..... ه) در رفتار
- ۳۷..... چرا دخترها بیشتر باید خود را بپوشانند؟
- ۴۱..... آیا پوشش دختران، مانع رشد آن‌ها نیست؟
- ۴۳..... عفاف، مصونیت است

دوره سیزدهم، شماره هفتم / ۵

روابط دختر و پسر

افراد ناآشنا به مبانی دینی، اسلام را این چنین متهم می‌کنند که؛ اسلام مخالف حضور دختران در اجتماع است، احادیث صریحی داریم که طالب علم و دانش و فراگیرنده آن، چه دختر و چه پسر، محبوب خدایند و برای کسب دانش و کارهای مفید اجتماعی، دختران و پسران می‌توانند با حفظ پوشش و عفاف، به راحتی در جامعه ظاهر شوند و به انجام وظیفه بپردازند.

حضور دختر و پسر در اجتماع، با اختلاط دختر و پسر، یکی نیست. روابط اجتماعی به سبکی که دنیای غرب آن را پذیرفته است و رواج می‌دهد،

اختلاط دختر و پسر است و پیامدهای زیان بار آن را نیز می بیند و به روی خود نمی آورد.

اسلام با اختلاط دختر و پسر مخالف است، نه با شرکت دختر و پسر در مجامع عمومی و علمی با حفظ حریم. آنچه در جامعه اسلامی مذموم است، روابط ناصحیح دختر و پسر در جامعه است، نه حضور فعال آنها در اجتماع.

از زمان رسول اکرم (صلی الله علیه واله)، در جامعه مسلمین، غالباً سنت جاری بر این بوده که حضور دختران و پسران زنان و مردان در جامعه، با صیانت از قلمروهای شخصی و توأم با پاک دامن‌ی و بزرگ منشی باشد. دختران و پسران زنان و مردان، هیچ گاه از مجالس و محافل عمومی و مساجد، منع

دوره سیزدهم، شماره هفتم / ۷

نمی‌شده‌اند؛ ولی همیشه حفظ «حریم»، «حرمت»، «کرامت» و «عفاف»، به عنوان یک اصل در جامعه حکومت کرده و رعایت شده است. رفت‌وآمد دختران و پسران در مجامع و محافل عمومی و مساجد و حتی کوچه و خیابان و بازار و ... به طور مختلط و دوش‌به‌دوش نبوده است.

آزادی دختر و پسر

اسلام به اهمیت و ارزش فوق‌العاده پاکی و سلامت شخصیت دختر و پسر و لزوم رعایت حقوق فرد و جامعه در ارتباط‌ها، نگاه‌ها، شنیدن‌ها و مکالمات مستمر تأکید دارد و به هیچ‌عنوان راضی نمی‌شود که حریم قدسی دختر، خدشه بردارد یا پسر از دایره عفت و پاکی خارج شود. اما دنیای امروز، تحت تأثیر

فرهنگ غربی، به نام آزادی (و صریح تر بگویم: «آزادی روابط»)، روح پاک جوانان دختر و پسر را سرگردان و گرفتار هیجان‌ات بیهوده می‌کند. آزادی موردنظر هم به جای اینکه به شکفتن استعدادها و خلاقیت‌ها کمک کند، موجب هدر رفتن نیروها و استعدادهای شاداب جوانی شده و جوانان را از دایره زندگی صحیح و اندیشه متعادل، خارج ساخته است. دختری که از آغوش خانواده بیرون می‌آید، به کجا روی بیاورد که به دام سودجویانی که عواطف پاک و دل ساده و آرزوهای انسانی او را به بازی می‌گیرند، گرفتار نیاید و سرنوشت و شخصیت و سلامتی‌اش به خطر نیفتد؟

دوره سیزدهم، شماره هفتم / ۹

برخی از سنّت‌ها و آداب اجتماعی ما که جوانان را از اجتماعی شدن، ارتقای شخصیت علمی و انتخاب دوست همفکر و همسر مناسب بازداشته‌اند، نه دینی و نه منطقی‌اند؛ اما در عین حال، کنار گذاشتن تمامی سنّت‌ها و پذیرش بی‌قید و شرط فرهنگ حاکم بر جهان غرب نیز رفتار عاقلانه‌ای به نظر نمی‌رسد.

فرهنگ غربی، خواسته یا ناخواسته، به نام آزادی و در راه رسیدن به آن، فضای جامعه را ناامن و کانون خانواده را متزلزل نموده است. در چنین فضایی، هیجان‌ات کاذب و عطش کام‌جویی‌ها، فرصت اندیشیدن و خلوت معنوی و لذّت رفتارهای

جوانمردانه و خویشتن‌داری‌های عفیفانه را از انسان گرفته است.

در جهان به‌اصطلاح «آزاد»، علاقه واقعی جوانان به علم و دانش، هرروز، کم‌تر می‌شود و جوانان به کار و حرفه، رغبت نشان نمی‌دهند و از رعایت قوانین و مقررات اجتماعی و انسانی فراری شده‌اند.

در این جوامع، بر اثر بی‌بندوباری‌ها و تلاش‌های دایمی شهروندان برای رسیدن به منافع و رفاه بیشتر و نادیده‌انگاشتن حریم‌های انسانی و پیام‌های انبیا، هرروز، جنایات تازه‌ای در شرف تکوین است، که عشق‌های دروغین خیابانی و

دوره سیزدهم، شماره هفتم / ۱۱

دوستی‌ها و ارتباط‌های کوچک و بازاری، تنها نقطه‌های آغاز آن شمرده می‌شوند.

در جوامع اروپایی و آمریکایی و مقلدان آنان، نسل جوان، هدف بیشترین تبلیغات رسانه‌ای برای مصرف بیشتر محصولات تجاری‌اند (لباس‌های مُدِ روز و ماه و سال، لوازم‌آرایشی و خودآرایی، خوردنی‌های جدید، نوشیدنی‌های تازه، فیلم‌ها و آوازه‌ها و آهنگ‌های سُبک غیراخلاقی، موادّ انرژی‌زا و توهم‌زا در قالب سی‌دی‌ها...) بدون آنکه فرصت انتخاب داشته باشند و یا بتوانند آگاهانه از حلقه و گردونه‌ای که درونش قرار گرفته‌اند، خارج شوند.

در جامعه‌ای که هیچ اصل اخلاقی یا آرمان غیر مادی حاکم نیست، همگان قربانی‌اند. بدین ترتیب،

روشن است که روابط آزاد، لازمه اقتصاد آزاد است. برای این که همیشه در جهان قدرت‌های استکباری حرف اول را در تولید بزنند، باید جهانیان را به مصرف‌کنندگان دائمی محصولات مصرفی و گاهی بی‌ارزش خود تبدیل کنند و شکسته شدن حریم‌ها (حریم خانه، حریم خانواده، حریم شخصی، حریم سنت‌های اخلاقی و دینی و ملی و ...)، گام نخست در ترویج محصولات و تربیت نسل تخدیر شده و مصرف‌کننده است. نسلی که در گام بعدی، چه نظامی باشد و چه نباشد، به‌عنوان سرباز غرب و فرهنگ غربی،^۱ در برابر تمام آن‌ها که استقلال و عزت خود را پاس می‌دارند، خواهد جنگید!

---

۱. در اینجا اصطلاحاً غرب؛ شامل کلیه کشورهای اروپایی و

دوره سیزدهم، شماره هفتم / ۱۳

اکنون بنگرید که در جوامع غربی و کشورهای
تحت نفوذ آنان، الگوهای دخترها و پسرها، چه
کسانی هستند؟

آیا افراد عالم و دانشمند و متفکر و هنرمند
واقعی اند یا هنرپیشه های جلف و فاقد ابتکار و
بی اندیشه ای که تنها ظاهری جذاب دارند؟

آیا این روند، سقوط اخلاقی و دلیل انحطاط و
موجب سرگردانی و بدبختی نسل جوان دختر و پسر
یک جامعه نیست؟

آیا متفکران و مربیان بزرگ غرب در دهه ها و
سده های گذشته، با آن همه مبارزات پیگیر و تحمل

آن‌همه رنج، چنین فضای فرهنگ سوز و
مادّیت زده‌ای را آرزو کرده بودند؟
آیا شایسته است که ما به‌جای تصحیح و
ارتقای فرهنگ خویش، خود را به چنین فضای
وهم‌آلودی به سپریم؟

حریم

جامعه دینی، در روابط اجتماعی خود، توجهی ویژه
به حصار عفاف و حریم شخصی دختر و پسر دارد.
روش اسلام، این است که انسان، معتدل و متعادل
زندگی کند و از هر افراط یا تفریطی به دور باشد.
خداوند نیز مسلمانان را «امت متعادل» می‌نامد^۱ و
افراد اجتماع را به روش صحیح زندگی فرامی‌خواند

دوره سیزدهم، شماره هفتم / ۱۵

و در مقررات خود، همه جنبه‌های نیاز دختر و پسر را در نظر می‌گیرد. از جمله، دختران را تا حدودی که منجر به زیان دیدن و انحراف آن‌ها نشود، از شرکت در اجتماع، نهی نمی‌کند.

رسول خدا (صلی الله علیه و آله) به برخی از زنان اجازه می‌دادند که حتی در جنگ‌ها برای امداد و کمک به مجروحان و سربازان، شرکت کنند و در تاریخ اسلام، نمونه‌های بسیاری برای مشارکت زنان و دختران در فعالیت‌های اجتماعی ذکر شده است.

روشن است که رعایت حریم‌ها از سوی زنان و مردان، تضمین لازم برای دوام چنین مشارکتی است و حضور زنان و دختران در فضاهاى عمومی

یک جامعه، مشروط به صلاحیت اخلاقی و متانت مردان و پسران آن جامعه است.

روابط آزاد

اسلام به خطرات ناشی از روابط به اصطلاح «آزاد» دختر و پسر کاملاً آگاه است و نهایت مراقبت را در روابط و برخوردهای دختران و پسران دارد، تا حدی که منجر به انحراف و فساد نشود و طرفدار مشارکت دختران و پسران در جامعه به شکل معقول و با حفظ حریم است.

اسلام، در عین اینکه اجازه شرکت در محافل، مدارس، دانشگاه‌ها، مساجد و ... را به جوانان دختر و پسر می‌دهد، دستور می‌دهد که در یک اجتماع

دوره سیزدهم، شماره هفتم / ۱۷

مختلط نباشد و محل نشست و برخاستها از یکدیگر جدا باشد.

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) در زمان زندگی خویش دستور دادند که در ورودی زنان به مسجد از در ورودی مردان، جدا باشد؛ و نیز نقل شده است که پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) آن زمان که مسجدشان یک در داشت، فرمودند که شب‌هنگام که نماز تمام می‌شود، نخست خانم‌ها از مسجد خارج شوند و بعد، مردها. پس می‌بینیم که در روزگار پیامبر (صلی الله علیه و آله) نیز زنان در کنار مردان، در صحنه‌های اجتماعی از جمله مساجد و حتی ساعتی از شب گذشته، حضور دارند؛ اما عمداً از زمینه‌های

پیدایش کشش‌های جنسی تا حد ممکن، کاسته می‌شود.

راهنمایی‌هایی که در احادیث و آیات برای حریم گرفتن دختر از پسر و زن از مرد در ارتباطات و روابط اجتماعی بیان شده است، بیانگر این حقیقت است که از نظر روانی - تربیتی، رها کردن دختر و پسر در فضای جذابیت و کشش متقابل در مناسبات و روابط، سخت زیان‌بار است و بلکه پُل یا گردنه‌ای است که پهلوان‌ها نیز در آن می‌لغزند. با این مبنا، دعوت به روابط آزادتر و کسب تجربه از خلال آن‌ها، خدمتی به جوانان محسوب نمی‌شود؛ بلکه آن‌ها را از رسیدن به آرامش و ثبات از طریق تشکیل خانواده و وفاداری به آن، دورتر می‌سازد.

دوره سیزدهم، شماره هفتم / ۱۹

آنچه اسلام به صورت یک توصیه اخلاقی در مورد جامعه بشری ابراز می‌دارد، این است که اجتماع انسانی، تا حدّ ممکن، غیر مختلط باشد. در مدینه‌النبی شرایطی فراهم گردید که روح آدم‌ها بال و پر گرفت و جوانان در فضایی سرشار از آگاهی و مسئولیت، با داشتن فرصت انتخاب و حقّ ارضای طبیعی و کنترل غرایز، رشد کردند و خویشتن‌داری و عفاف، زمینه‌ساز ظهور چهره‌های علمی و معنوی برجسته‌ای در میان آنان گردید.

در شرایط مساعد علمی - معنوی که حریم دختر و پسر رعایت شود و جوان، مجال اندیشیدن و انگیزه و امکان به کمال رسیدن داشته باشد، همانند جوانان دوره مقدّس جنگ که همچون گل‌های

زیبایی در ۸ سال دفاع مقدس جلوه‌گر شدند می‌رویند؛ اما در جوامع به اصطلاح «آزاد»، به خاطر همه‌جایی شدن کشش‌ها و انگیزش‌های جنسی و خروج روابط جنسی از حریم خانواده (یعنی نظام اخلاقی ارضای این غریزه)، پرهیزکاری و مراعات عفت کم می‌شود.

چه لزومی دارد که در جامعه و محافل آموزشی و دانشگاهی و اجتماعات عمومی و در جریان فعالیت‌ها و تلاش‌های فردی و اجتماعی، دختران و پسران، به اصطلاح: «دوش‌به‌دوش» (یعنی عملاً با تداخل حریم‌های شخصی)، فعالیت‌های خود را انجام دهند؟ آیا اگر همین تلاش‌ها با حفظ حریم

دوره سیزدهم، شماره هفتم / ۲۱

و فاصله انجام پذیرد، نقصی در کار و اُفتی در
فعالیت ها حاصل می شود؟

این یک واقعیت است که در جریان فعالیت های
اجتماعی، تداخل قلمروهای شخصی دو جنس، آن ها
را از کار و تولید و فعالیت، بازمی دارد؛ و این، در
مورد جوانان، بیشتر صادق است؛ چراکه در میان آن ها
به خاطر قوی تر بودن غریزه و سرعت هیجان، خیلی
زود، پای کشش ها و ارتباطات و جاذبه های جنسی به
عرصه کار و تولید و تلاش فکری، باز می شود؛
چیزی که در جمع زنان و مردان دارای خانواده و
پایبند به آن، کم تر و دیرتر اتفاق می افتد.

نگاهی گذرا به پژوهش های روان شناسی —
تربیتی و بولتن های «روان شناسی کار» و آنچه

هم‌اکنون در کارخانه‌ها و مدارس و متروهای اروپا و ژاپن و ... در حال فراگیر شدن است (یعنی فاصله‌گذاری مناسب میان دو جنس، بر اساس خواست خود آن‌ها و حتی به مقدار پیشنهادی خودشان)، تأییدی بر مدّعی ماست.

ارزش‌های اخلاقی برای معاشرت

الف) در نگاه

حقیقت این است که در مناسبات و روابط اجتماعی دختر و پسر، پیشنهاد دین و اصل اخلاقی، ترک نگاه‌های شهوانی دختر و پسر به یکدیگر و پرهیز از لذت‌جویی‌های بی‌ضابطه و بازی کردن با عواطف یکدیگر است.

جوانی که چشمش به جنس مخالف می‌افتد و حیثیتش از وی خوشش می‌آید، می‌خواهد که برای بار دوم نیز به وی نگاه کند و لذت ببرد. نوبت اول، چون نگاه و احساس لذت غیرعمدی است، مانعی ندارد؛ ولی نوبت دوم، چون به قصد لذت بردن از دیگری و بهره‌جویی از سرمایه دیگری است، جایز نیست.

امام صادق (علیه السلام) فرمود: «نگاه کردن به نامحرم، تیری زهرآگین است که از ناحیه شیطان پرتاب می شود».^۱ و «چه بسیارند نگاه‌های کوتاه و لذت‌های زودگذری که بعدها حسرت‌ها و تأسّف‌های طولانی در پی خواهند داشت!».^۲ با همه این مرزبندی‌ها و سفارش‌های خیرخواهانه، در اسلام، نگاه کردن دختر و پسر به یکدیگر و گفتگوی آن‌ها، چنانچه به قصد خواستگاری و ازدواج (یعنی رفتن به سمت تشکیل کانون خانواده و رسیدن به ثبات و آرامش) باشد، مانعی ندارد.

---

۱. همان، ص ۱۸، ح ۴۹۶۹.

۲. الکافی، ج ۵، ص ۵۵۹.

ب) در پوشش

پوششی که اسلام برای دخترها مقرر کرده است، بدین منظور نیست که جلوی فعالیت‌های اجتماعی آنان را بگیرد و از خانه بیرون نروند. پوشش دخترها در اسلام، این است که دختر در معاشرت خود با پسران، بدن خود را (به جز صورت و دست‌ها) بپوشاند و به جلوه‌گری و خودنمایی نپردازد.

حقیقت این است که در مسئله پوشش که در روابط دختران و پسران در جامعه به‌عنوان یک عامل مؤثر مطرح است، یک پرسش جدی پیش روی ماست: آیا برای خودِ دختر، بهتر است که پوشیده (به معنای واقعی آن) در اجتماع ظاهر شود، یا نیمه‌عریان؟ آیا با توجه به احساسات و کششی که دختر

و پسر به یکدیگر دارند و با آسیب‌پذیری جدی عاطفی و محدود بودن قدرت طبیعی دخترها در دفاع از خویش و حریم خویش، باید هر پسر حق داشته باشد که از هر دختری در هر محفلی حداکثر تمتعات را ببرد یا نه؟ چرا مردان باید آزاد باشند تا همچون کالا به زن بنگرند؟ آیا همین نگرش نیست که نظام خانواده را در غرب، متزلزل کرده است؟

راه حل چیست؟

اسلام با وضع نمودن نوعی مقررات برای پوشش و حجاب مرد و زن حفظ سلامت جسم و جان فرد و روح جامعه را تضمین کرده است. به این ترتیب، حجاب زن، حقیقتاً مصونیت بخش و پاسدار حریم

دوره سیزدهم، شماره هفتم / ۲۷

اوست. مگر نه اینکه: «هر آنچه دیده بیند، دل کند یاد»؟

در آیین اسلام، پسران فقط در موقع که تشکیل خانواده دادند و آگاهانه انتخاب کردند و مسئولیت پذیرفتند، در کانون گرم و صمیمی خانواده است که می‌توانند با دختر (به عنوان همسر قانونی خود)، پیوند کامیابی برقرار کنند. قبل از آن، نباید فکر و ذهن هیچ دختر یا پسر جوانی به این موضوع، مشغول باشد. زیرا این اشتغال ذهنی مانع فکر و تحصیل و کارهای زندگی او و دیگران می‌شود.

در جامعه اسلامی، هر نوع کام‌جویی بدون قبول مسئولیت یا کامیابی هیجانی و بدون تعقل و انتخاب، اساساً ناپسند شمرده می‌شود؛ که اتفاقاً

دروان شناسی جدید غرب نیز به صورت یک اصل جدی مطرح شده و مورد توجه قرار گرفته است.

پس می توان گفت که اسلام، نه تنها به دختران و پسران جوان به چشم موجوداتی خطرناک که باید محدود شوند، نمی نگرد، بلکه حتی غریزه جنسی را نیز در راه تشکیل خانواده و استمرار نسل و آرامش و شادابی (یعنی بهداشت روانی فرد و جامعه) به کار می گیرد.

جوان، سرشار از استعدادهاست و غرایز مختلف او (حقیقت جویی، علم خواهی، زیبایی طلبی، آفرینش گری، و ...) همگی نیرومندند. کدام انسان خردمندی می پذیرد که تمامی این غرایز، در پای غریزه جنسی قربانی شوند؟ اگر بپذیریم که آزادی

دوره سیزدهم، شماره هفتم / ۲۹

روابط دختر و پسر، بهداشت روانی آن‌ها و کل جامعه را به خطر می‌اندازد و انضباط اخلاقی آن‌ها و کل جامعه را مختل می‌سازد، ناگزیر باید به سطحی از محدودسازی روابط، تن دردهیم؛ محدودیت‌هایی که برای افراد سالم جامعه، یک انتخاب عاقلانه اند و برای بیماران هوس باز، یک اجبار، تا نتوانند آزادانه از دیگران بهره‌کشی کنند و روح و جسم دیگران را بیزارند.

از جمله فایده‌های این روش، امنیت فضای خانواده و اجتماع، ارتقای موقعیت زنان و دختران، شکوفایی استعدادهای مختلف جوانان است که مهم‌ترین نشانه‌های «بهداشت روانی» یک جامعه

محسوب می‌شوند و زمینه لازم برای تولیدات فکری و صنعتی و توسعه ابعاد مادی و معنوی جامعه است.

ج) در اندیشه و قلب

نبودن حریم بین دختر و پسر، و آزادی در معاشرت‌ها، هیجان‌ها و التهاب‌های جنسی را افزایش می‌دهد و با خارج کردن میل جنسی از تعادل و مسیر طبیعی‌اش، آن را به صورت یک عطش روحی و یک خواست سیری‌ناپذیر و اشباع‌نشدنی در شکل و تنوع فراوان درمی‌آورد.

گریزه جنسی، گریزه‌ای نیرومند، عمیق و پردامنه است که هرچه انسان به آن میدان بیشتری بدهد، آتش آن، شعله‌ورتر می‌گردد، نه خاموش‌تر.

دوره سیزدهم، شماره هفتم / ۳۱

مثل افراد آزمندی که هرچه پول بیشتری به دست بیاورند، حریص تر می شوند.

تاریخ از آزمندی‌های جنسی، بسیار یاد می کند. پادشاهان، از نظر حسن تصرف و تملک زیبا رویان، در هیچ نقطه ای متوقف یا سیراب نشده اند. صاحبان حرم سراها، هرروز در پی شکار کردن شکار دیگری برای خود بوده اند.

اسلام به قدرت شگرف این غریزه، توجه کامل کرده و هشدارهای زیادی درباره خطرناک بودن نگاه جنسی بی ضابطه و خلوت کردن پسر و دختر باهم و معاشرت های کنترل نشده آنان می دهد و از طرفی تدابیری برای تعدیل و رام کردن این غریزه اندیشیده

است و برای هر یک از دو جنس، وظایف و مقرراتی معین نموده است.

به عنوان نمونه، قرآن کریم می‌فرماید: «به مردانِ باایمان بگو چشم‌ها از نگاه ناروا بپوشند و اندام پابین خود را پوشیده دارند... و به زنان نیز بگو تا چشم‌ها از نگاه ناروا بازدارند و اندام خود را بپوشند...»^۱

آیین ما از ما می‌خواهد که اندیشه‌مان را هوس آلود نکنیم، خیال گناه را در ذهن خود نپروریم، به نامحرمان خیره نشویم و دزدانه نگاه نکنیم، به قصد لذت‌های جنسی به نامحرم ننگریم و قلبمان را آلوده و گرفتار نسازیم و با چنین قصدی به معاشرت‌های اجتماعی قدم نگذاریم.

د) در گفتار

شنیدن صدای دختر برای پسر، در صورتی که قصد لذت بردن و خوش آمدن در کار نباشد، اشکالی ندارد. در عین حال، بر اساس همان اصل «روابط حداقل» که گفتیم، مادام که ضرورتی در کار نباشد، ترک آن، عاقلانه تر است.

برای دختر، شایسته نیست که در سخن گفتن با پسری، صدای خود را نازک کند و با عشوه و اطوار، سخن بگوید. خدای متعال در قرآن، به بعضی از زنان می فرماید: «در حرف زدن، صدا را نازک و مهیج نکنید که موجب طمع بیمار دلان گردد»^۱ و امام

علی (علیه السلام) می فرمود: «به دختران جوان، سلام نمی کنم که مبادا پاسخ آن ها دلم را به لغزش افکند».^۱

ه) در رفتار

احتیاط ها و توصیه های دین مبین اسلام، مبنی بر دورنگه داشتن و فاصله داشتن دختران و پسران نامحرم از یکدیگر، صرفاً به خاطر حفظ سلامت روحی اجتماع و پاکی خانواده و عزت و شرف و تعالی آحاد شهروندان است تا حتی برای لحظه ای، فکر آلوده به ذهن پسر و دختر عقیف، راه نیابد و افکار آن ها مشغول به مسائلی که وقت آن نرسیده است، نشود.

دوره سیزدهم، شماره هفتم / ۳۵

روح جوان، فوق‌العاده تحریک‌پذیر است. اشتباه است که گمان کنیم تحریک‌پذیری روح انسان، محدود به حدّ خاصی است و پس از آن، آرام می‌گیرد. همان قدر که انسان از رسیدن به جاه و مقام و ثروت سیر نمی‌شود، در میل جنسی (سیکس) نیز چنین است. در محیط‌های آزاد و بی‌بندوبار، هیچ پسری از تصاحب زیبارویان و هیچ دختری از متوجّه کردن پسران به خود و تصاحب قلب آنان سیر نمی‌شود. از طرفی، هوس، در هیچ نقطه‌ای توقف نمی‌کند و تقاضای نامحدود انسان، خواه ناخواه، انجام ناشدنی است و امکان برآوردن همه خواسته‌ها هیچ‌گاه برای بشر، میسر نیست.

دست نیافتن به آرزوها و هوس‌ها، در جای خود، منجر به اختلالات روحی و بیماری‌های روانی می‌گردد. به محیط‌هایی که بی‌بندوباری در آن‌ها زیاد است، بنگرید. خواهید دید که در آن محیط‌ها، آمار بیماری‌های روانی و مشکلات روحی و متلاشی شدن خانواده بالاست. مهم‌ترین علت، همین آزادی جنسی و تحریکات فراوان روانی است که به وسیله عکس‌ها، مجلات، فیلم‌ها و سی‌دی‌ها و محافل مختلط تفریحی و حتی در کوچه و خیابان و تبلیغات کالاها و مُدها و ... دامن زده می‌شود و غالباً بی‌پاسخ می‌ماند؛ چراکه تخلیه جسم و روان از این هیجان‌ات فزاینده، عملاً ممکن نیست و بدین ترتیب، پیری زودرس و

دوره سیزدهم، شماره هفتم / ۳۷

روان‌پریشی و اختلالات روحی دیگر، پیامدهای طبیعی این گونه محیط‌هاست.

چرا دخترها بیشتر باید خود را پوشانند؟

کم‌تر اتفاق افتاده است که پسران، لباس‌های بدن نما و آرایش‌های تحریک‌کننده به کار ببرند. بعضی از دختران، بیشتر به حکم طبیعت خاص خود، می‌خواهند دلبری کنند و پسر را دلباخته خود سازند. این ویژگی، البته فرصت تفکر و انتخاب عاقلانه را از طرفین می‌گیرد.

بنابراین، می‌توان گفت که انحراف برهنگی، از انحراف‌های مخصوص دختران یا غالب در آنهاست و لذا دستور پوشش هم برای آنان و به اقتضای طبیعت لطیف آنان، سخت‌گیرانه‌تر است. به علاوه

وسایل ظریف و لطیف و ارزشمند همچون دُر و یاقوت و زُمرّد در درون صدف محفوظ‌ترند.

کسانی گفته‌اند که اگر پسران و دختران آزاد باشند، اشباع می‌شوند و عطش آن‌ها کم‌تر می‌شود؛ اما تجربه جوامع گوناگون، نشان داده است که این چنین نیست. مگر چشم‌چرانی‌ها و روابط غیرقانونی و خشونت علیه زنان و ناامنی محیط‌های اجتماعی برای دختران و بی‌عفتی‌ها در جوامع آزاد غربی، کم‌تر شده است؟ جسم سالم و روح زیبا و شخصیت مطلوب اجتماعی، گوهرها و سرمایه‌های دختران و پسران جوان‌اند. کدام انسان خردمندی بهترین سرمایه‌های خویش را در معرض استفاده هر کس و ناکس قرار می‌دهد؟

دوره سیزدهم، شماره هفتم / ۳۹

علتِ بیشتر بودن پوشش قانونی دختران در جامعه و فرهنگ ما، منع کام‌جویی جنسی نامشروع از آنان است که قطعاً به دوام بیشتر کانون خانواده و صمیمیت و محبت و دل‌بستگی بیشتر آن‌ها در زندگی مشترک آینده‌شان خواهد انجامید.

دختر و پسری که قبل از ازدواج، عفیفاً تر زیسته‌اند و ازدواجشان نخستین تجربه آن‌ها در هرگونه رابطه جنسی است، خوش‌بخت‌تر زندگی می‌کنند و احساس ارزشمندی بیشتری می‌کنند. پس درواقع، دختران، با رعایت حدود پوشش، به سلامت زندگی آینده و سالم‌تر ماندن همسر آینده خود، کمک کرده‌اند و البته چنین خویشتن‌داری و عفاف‌ی از سوی

پسران نیز تضمین خوبی برای زندگی آینده خود آنهاست.

شاید یک علت اینکه جوانان امروز در جوامع غربی از ازدواج، گریزان هستند، همین باشد؛ زیرا آنان ازدواج را برای خود، یک محدودیت می‌دانند و اکثر کامجویی‌های آنها در غیر محیط خانواده خود بوده و در غیر کادر رسمی و در جریان معاشرت‌های آزاد و در محیط‌های خارج از خانه انجام می‌پذیرد. طبیعی است که برای چنین کسانی، ازدواج، آغاز محرومیت است. برخلاف فرهنگ اسلامی که در آن، ازدواج جوانان، پایان محرومیت و آغاز یک زندگی نوین و نیز کانون محبت و فضایی برای کمال‌جویی و پیشرفتِ دوشادوش است. برای رسیدن به چنین

دوره سیزدهم، شماره هفتم / ۴۱

سعادت‌ی است که اسلام، به صورتی جدی، مسلمانان را از دوستی و رابطه نامشروع با جنس مخالف، نهی می‌کند.

آیا پوشش دختران، مانع رشد آن‌ها نیست؟

پوشش مطلوب اسلام برای دختر، مانع هیچ‌گونه فعالیت فرهنگی و یا اجتماعی و اقتصادی و سیاسی نیست. آنچه موجب به‌هم‌ریختگی جامعه و فلج شدن نیروهای فعال اجتماع می‌گردد، آلوده شدن محیط کار و تحصیل و ...، با آزاد گذاشتن لذت‌جویی‌ها و چشم‌چرانی‌های مردان و میدان دادن به عشوه‌گری‌ها و خودنمایی‌های دختران در محیط عمومی است.

اگر در محیط دانشگاه، دختران، بدن خود را بپوشانند و هیچ‌گونه آرایشی نداشته باشند، بهتر درس

می خوانند، فکر می کنند و به سخن استاذ گوش می دهند، یا وقتی که در کنار هر پسری یک دختر آرایش کرده و با وضع نامتناسب (باکلاس و درس)، نشسته باشد؟ انصافاً کدام روش، التهاب را در دختران و پسران، کاهش می دهد و به نفع آنهاست؟ و عقل، کدام را تصدیق می کند؟

آیا اگر پسران ما در خیابان و کوچه و بازار و مدرسه و اداره و کارخانه و ... با رفتارهای فریبنده و سخنان و وعده های شعارگونه و غیرواقعی، دائماً درصدد یافتن دختران پاک و ساده و صمیمی جامعه باشند و هر بار، با فرونشستن هوس ها و عشق های سطحی و خامشان به دیگری رو کنند، آرامش و امنیتی برای دختران ما خواهد ماند؟

دوره سیزدهم، شماره هفتم / ۴۳

به تجربه ثابت شده است که هر محیطی که در آن، رفت و آمد و آمیزش کم‌تری میان دو جنس بوده و پوشش صحیح و حریم خصوصی افراد رعایت شده، در آنجا، پسرها و دخترها هم احساس آرامش بیشتری داشته‌اند و هم در کار و تحصیل، موفق‌تر بوده‌اند.

عفاف، مصونیت است

تقریباً در تمامی فرهنگ‌ها و جوامع، دختر، هر اندازه متین‌تر و باوقارتر و عقیف‌تر حرکت کند و خود را پوشیده‌تر نگه دارد و کم‌تر در معرض تماشای بیگانگان قرار گیرد، بیشتر مورد احترام و ارزش پسر است. حتی افراد بی‌بند و بار هم هنگامی که سر عقل می‌آیند و می‌خواهند تشکیل خانواده بدهند، برای

گزینش همسر، به دنبال دختری پاک و عفیف که تا قبل از آن با هیچ پسری رابطه نداشته باشد، می گردند.

اصولا افراد پاک و عفیف که به عفاف، شناخته شده‌اند، از دسترس آزاد افراد منحرف و آلوده، به دور هستند. قرآن می فرماید: «رعایت حریم عفاف (در روابط اجتماعی) از سوی زنان، برای این است که به عفاف و پاکی شناخته شوند و از آزار و اذیت بیمار دلان، به دور باشند».^۱

خودنمایی یا عرضه کردن خود به نامحرمان، از عزت و شُکوه دختران می کاهد و علاوه بر آنکه زمینه را برای نفوذ افراد آلوده و ارتباط با آنان فراهم

دوره سیزدهم، شماره هفتم / ۴۵

می سازد، پسران جوان را که باید مظهر اراده و فعالیت و شجاعت و مردانگی و تصمیم باشند، به افرادی هوسباز، چشم چران و آلوده و بی اراده و ضعیف، تبدیل می کنند.

البته اگر دختران در روابط اجتماعی خود در اجتماعات عمومی لباس ساده بپوشند، کفش ساده به پا کنند و با چادر و مانتو و روسری مناسب به مدرسه و دانشگاه بروند، قطعاً خودشان هم آرامش روانی بیشتری خواهند داشت و بهتر درس می خوانند.

چقدر خوب است که دختر جوان مسلمان، در اجتماع، آن چنان رفتار کند که علایم عفاف و وقار و سنگینی و پاکی از او هویدا باشد و به این صفات، شناخته شود. تنها در این صورت است که بیمار دلان

(که به دنبال شکار می گردند) از او مأیوس می شوند.

این، تقریباً یک اصل همیشگی است که پسران ولگرد، به دنبال دختران جلف و سبک و خودنما می گردند. اینگونه دختران، گویی وضع لباس و پوشش، راه رفتن و سخن گفتنشان، معنادار است و به زبان بی زبانی می گویند:

به من توجه کن!

به سوی من نگاه کن!

مرا تعقیب کن!

و ...

در حالی که عفاف و رفتار و حرکات سنگین و با وقار دختر دیگر، می فهماند که دست تعرض از

دوره سیزدهم، شماره هفتم / ۴۷

این حریم، کوتاه است و هیچ پسری جرأت نمی‌کند
به او تعرض یا بی‌احترامی کند.

دختران خوب جامعه ما، انصاف دهند که آیا

حقیقت، جز این است؟

پایان